

Oproeptekst
EFRO Vlaanderen 2021-2027
Oproep 219- BD2 – SD4 – Bevorderen van klimaatadaptatie
GTI Duurzame stedelijke ontwikkeling Antwerpen en Gent

In 't kort

Deze oproep past binnen het thema 'Duurzaam Vlaanderen' en richt zich op projecten die inzetten op het **bevorderen van klimaatadaptatie**. Deze oproep richt zich uitsluitend naar projecten die gesitueerd zijn in de GTI Duurzame stedelijke ontwikkeling (steden Antwerpen en Gent).

Projecten worden ingediend via het EFRO E-loket. Vóór indiening moet het project aangemeld worden via een [vooraanmelding](#).

De vooraanmelding moet ten laatste op **vrijdag 17 november 2023** ingediend zijn.
De deadline voor indiening van het volledige projectvoorstel is **vrijdag 9 februari 2024**.

Oproep actief

Wanneer?

Van 30/10/2023 tot en met 9/2/2024

Samengevat

Voor wie?

Alle organisaties met rechtspersoonlijkheid.

Projecten binnen deze oproep zijn enkel mogelijk op het grondgebied van de steden Gent en Antwerpen.

Voor wat?

Klimaat adaptieve steden

Bedrag

3 miljoen euro EFRO-steun

**Medegefinancierd door
de Europese Unie**

Wat?

Wat is de oproep 'Bevorderen van klimaatadaptatie' en welke projecten verwachten we?

Binnen deze projectoproep zijn we op zoek naar projecten die inzetten op het creëren van klimaatadaptieve steden. De projectoproep focust zich volledig op enerzijds het aspect van landschappelijke en ecologische kwaliteit, en anderzijds op het aspect van zuinig ruimtegebruik.

We focussen daarbij op investeringsprojecten. Loutere werkingsprojecten komen voor deze projectoproep niet in aanmerking.

Projecten moeten **additioneel** zijn aan **bestaande steunkaders**.

Hieronder volgt een toelichting over de **specifieke investeringen** die we binnen deze projectoproep wensen te realiseren.

Steden zijn extra vatbaar voor de gevolgen van de klimaatverandering. De temperatuur in steden ligt doorgaans hoger dan in de omringende landelijke gebieden. Gemiddeld loopt dit verschil op tot enkele graden, maar er worden ook dagen genoteerd met uitschieters tot 7 à 8 °C en meer. Hittegolven treden daardoor frequenter én intenser op in steden.

Hitte-eilanden zijn kleine of grotere plekken (eilanden) waarbij de temperatuur gevoelig hoger is dan bij andere plaatsen. Hitte-eilanden doen zich vooral voordoen in steden. Hitte-eilanden worden veroorzaakt door hoogbouw, beperkte vegetatie, weinig schaduw en verdampingskoeling. Andere factoren die meespelen zijn het ontbreken van voldoende wind en water, gebruik van (vooral) donkergekleurde bouwmaterialen, daken en asfalt.

In vergelijking met nabijgelegen rurale gebieden worden steden bovendien gekenmerkt door een systematisch hoger aantal hittegolfgaaddagen. Dit zijn dagen waarbij de maximumtemperatuur overdag boven een gezondheidsdrempel stijgt, én waarmee de minimumtemperatuur 's nachts boven een gezondheidsdrempel blijft hangen.

Het positieve effect van groen in een stad blijkt duidelijk uit de resultaten van meetstations. Meetpunten geïnstalleerd in stadsparken tonen stevast beduidend lagere temperaturen aan dan in andere plaatsen in een stad.

De manier om hitte-eilanden, en hittestress aan te pakken is door verharding in de steden in te ruilen voor vegetatie en wateroppervlakten.

Deze projectoproep focust zich daarom op projecten met een uitgesproken voorbeeldkarakter op vlak van klimaatadaptief stedelijk ontwerp in publieke ruimten. Dit zijn projecten waarbij diverse maatregelen verspreid over het projectgebied een plaats krijgen.

Projecten moeten beantwoorden aan een zekere schaalgrootte in een dichtbevolkt stedelijk weefsel. Er moet worden aangetoond hoe stedelijke groenstructuur en verbeterde waterhuishouding kan worden gerealiseerd. In het bijzonder komen projecten met substantiële onthardingsbalans en met toepassing van waterdoorlatende verhardingen in aanmerking.

Concreet kan zich dit vertalen in **volgende acties**:

- Slimme ontharding: projecten waarbij in principe de combinatie wordt gemaakt van zowel onthardingsinvesteringen enerzijds, als klimaatadaptieve maatregelen (groene en blauwe infrastructuur, circulair watergebruik, multifunctioneel ruimtegebruik i.f.v. klimaatadaptatie en mitigatie,...) anderzijds.

Voorbeelden omvatten het ontharden en vergroenen van overgedimensioneerde onveilige kruispunten;

- Projecten waarbij overstromingsgevoelige ruimte wordt ingeschakeld voor zowel de bescherming tegen overstromingen of wateroverlast in combinatie met de aanpak van droogte en waterschaarste;
- Projecten waarbij het behoud en de versterking van infiltratie van hemelwater, volgens de drietrapsstrategie vasthouden-bergen-afvoeren wordt bewerkstelligd.
- Projecten waarbij infrastructuur wordt gecreëerd die multifunctioneel is, en zoveel mogelijk winst oplevert voor enerzijds mitigatie, als anderzijds adaptatie.
- Klimaatadaptatieve groene en blauwe infrastructuur (groen-blauwe netwerken) creëren, of verder uitbouwen. De gesteunde projecten dragen bij om verstedelijkte gebieden leefbaar te houden op het van opwarming (hitte-eilandeffect), waterhuishouding (wateropvang, -buffering en infiltratie tegen verdroging, beperking overstromingsrisico) én gezondheid en lokale leefkwaliteit.
- Nature based solutions: dit zijn oplossingen die zowel worden geïnspireerd, als worden ondersteund door de natuur.
- Ruimteadaptatie waarbij ruimte multifunctioneel wordt ingezet.

Projecten die bijdragen tot de concrete verwezenlijking van één of meerdere beleidsvisies (klimaatplannen, groenstructuur, ruimtelijke visie, ...) gelinkt aan klimaatadaptatie vormen een meerwaarde.

GTI duurzame stedelijke ontwikkeling

Om de territoriale cohesie te versterken, voorziet het EFRO-programma in het instrument van de "Geïntegreerde Territoriale Investerings" (GTI). Een GTI laat toe dat een specifieke geïntegreerde strategie wordt ontwikkeld, die rekening houdt met de specifieke sociaal - economische en territoriale kenmerken van het gebied. Dit zal een regioversterkende aanpak toelaten, gebaseerd op samenwerking tussen verschillende overheidsniveaus en over administratieve grenzen heen.

Deze strategie werd beschreven in de [startnota GTI Duurzame stedelijke ontwikkeling voor de EFRO-programmaperiode 2021-2027](#). De ingediende projecten moeten inpasbaar zijn in deze startnota. Dit moet duidelijk worden toegelicht in het projectvoorstel (cf. 'link met het beleid' in het aanvraagformulier).

Voorwaarden

Wie kan van deze subsidie gebruik maken en waar moet je rekening mee houden?

Wie kan gebruik maken van deze subsidie?

Elke organisatie met rechtspersoonlijkheid kan een EFRO-project indienen. Projecten kunnen worden uitgevoerd door de indiener (promotor) of door een consortium (promotor en copromotoren), indien het staatssteunregime dit toelaat. Uitsluitend (co)promotoren kunnen kosten indienen die voor subsidies in aanmerking komen.

Welke kosten komen in aanmerking?

Binnen deze oproep zijn de kostenrubrieken investeringen, werking, en externe prestaties voorzien. Personeelskosten zijn niet toegestaan. Externe ondersteuning noodzakelijk voor de realisatie van het investeringsproject, zijn mogelijk in de rubriek externe prestaties.

De kosten die voor het EFRO-project in aanmerking komen, zijn vaak ook afhankelijk van het staatssteunregime. Als het project onder de staatssteunregels valt, mogen in geen geval al onomkeerbare activiteiten (werken, aanstellen aannemer,...) worden uitgevoerd of kosten worden gemaakt vóór indiening in het EFRO E-loket.

Meer informatie over de kostenrubrieken is terug te vinden in de [Programmahandleiding](#).

Financiering

Projecten moeten beschikken over een sluitend financieel plan. Bij projectindiening moeten minimaal de cofinancieringsaanvragen toegevoegd worden, indien er sprake is van externe financiers. Ook de eigen bijdrage van de partners (zowel van promotor als van copromotoren) en eventueel het privaat karakter ervan (indien de staatssteunregels dit noodzakelijk maken), moeten aangetoond worden.

Uitbetaling van EFRO-steun is uitsluitend mogelijk op basis van gemaakte en bewezen kosten. Het project moet dus in eerste instantie in staat zijn om de projectkosten zelf voor te financieren. Vooraleer een project kan goedgekeurd worden, zal de kredietwaardigheid van de (co)promotor aangetoond moeten worden.

Indicatoren

Voor deze oproep zijn volgende indicatoren van toepassing geacht. Bij de opmaak van een projectvoorstel vragen we om een onderbouwde en realistische raming te maken van de bijdrage van jouw project tot deze indicatoren, waar projectspecifiek relevant. Deze waarden worden tijdens de uitvoering van het project gemonitord.

Resultaat of Output	Indicator Code	Naam Indicator
Output	RCO 26	Groene infrastructuur aangelegd of verbeterd met het oog op klimaatadaptatie
Output	SOI 22	Aantal m ² waterbeheersmaatregelen
Output	SOI 23	Aantal ondersteunde demonstraties en pilots die leiden tot klimaatadaptatieve maatregelen
Resultaat	RCR 35	Inwoners die profiteren van maatregelen ter bescherming tegen overstromingen
Resultaat	RCR 37	Inwoners die profiteren van maatregelen ter bescherming tegen klimaatgerelateerde natuurrampen (andere dan overstromingen of natuurbranden)

Binnen welke termijn moet een project gerealiseerd zijn?

De projectduur bedraagt in principe **maximaal 3 jaar voor investeringsprojecten**. Investeringsprojecten zijn projecten die voor méér dan 50% uit investeringskosten bestaan. Projecten die onderhevig zijn aan de staatssteunregels mogen in geen geval starten vóór indiening in de EFRO-applicatie.

Let wel, voor deze oproep beogen we projecten die maximaal inzetten op investeringen. Flankerende werkingsactiviteiten zijn, indien het staatssteunregime dit toelaat, niet uitgesloten maar moeten tot een minimum beperkt worden.

Bedrag

Hoeveel bedraagt de steun?

Er is een bedrag van **3 miljoen euro** beschikbaar voor de oproep 'Bevorderen van klimaatadaptatie – GTI Duurzame stedelijke ontwikkeling'.

Afhankelijk van het aantal steunwaardige projecten kan deze enveloppe eventueel nog opgetrokken worden.

De EFRO-steun bedraagt **maximaal 40%** van de totale subsidiabele kosten.

Afhankelijk van de voorziene acties kunnen de staatssteunregels van toepassing zijn. Hieronder een overzicht van de meest gangbare rechtsgronden inzake staatssteun. Voor meer specifieke informatie hierover kan u contact opnemen met het stedelijk contactpunt of de Beheersautoriteit.

Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV)

De AGVV is een zeer praktisch instrument om op een geoorloofde manier staatssteun te verlenen aan de ontwikkeling van jouw project.

In de AGVV zijn allerlei steuncategorieën vrijgesteld. Het gaat om onderwerpen waaraan de Europese Commissie een groot belang toekent zoals innovatie, duurzaamheid en onderzoek en ontwikkeling.

Hierna volgt een (niet limitatieve) selectie van de meest toepasselijke artikels uit de AGVV o.b.v. de inhoud van het Vlaamse EFRO-programma.

Voorbeelden BD2 – Green Europe:

deel 7 steun voor milieubescherming

- Artikel 36 Investeringssteun om ondernemingen in staat te stellen verder te gaan dan Unienormen inzake milieubescherming of om, bij ontstentenis van Unienormen, het niveau van milieubescherming te verhogen;
- Artikel 56 Investeringssteun voor lokale infrastructuurvoorzieningen
- ...

De-minimisverordening:

Anders dan de AGVV heeft de-minimissteun geen betrekking op specifieke activiteiten. Op grond van de reguliere De-minimisverordening kunnen overheden ondernemingen over een periode van drie belastingjaren tot een bedrag van 200.000,00 euro steunen zonder dat er sprake is van ongeoorloofde staatssteun.

Aanvraagprocedure

Hoe een aanvraag indienen?

Projectvoorstellen moeten worden ingediend via het EFRO E-loket. We werken voor deze oproep in twee fasen: eerst een **vooraanmelding** van je projectidee en vervolgens de indiening van het **volledig uitgewerkte projectvoorstel**.

Vooraanmelding

In de vooraanmelding geef je een korte omschrijving van het project (o.a. omschrijving van projectpartners, activiteiten, budget). Hiervoor maak je gebruik van het [Sjabloon Vooraanmelding](#). De beschikbare ruimte mag niet overschreden worden.

De deadline voor indiening van de vooraanmelding is **vrijdag 17 november 2023**. Indienen doe je via e-mail naar vooraanmelding-efro-bd2@vlaio.be

Binnen 21 dagen ontvang je als indiener vanuit de EFRO-Beheersautoriteit feedback op deze vooraanmelding.

Deze feedback bevat inhoudelijke en technische informatie en is geen bindende beoordeling.

Het staat je als indiener dus hoe dan ook vrij om na de vooraanmelding al dan niet een projectvoorstel in te dienen.

Volledig uitgewerkt projectvoorstel

Na de fase van de vooraanmelding kan een project worden ingediend in het EFRO [E-loket](#).

De deadline voor de indiening van de projectvoorstellen is **vrijdag 9 februari 2024**.

Je hoeft de deadlines niet noodzakelijk af te wachten. Van zodra je vooraanmelding of projectvoorstel volledig klaar is, kan het ingediend worden.

Om je doorheen het indieningsproces te loodsen, kan je gebruik maken van de [programmahandleiding](#), waarin de verschillende stappen uitgelegd worden.

Ondersteuning

Bij het uitwerken van je projectvoorstel kan je beroep doen op de begeleiding van de stedelijke contactpunten. We raden je sterk aan gebruik te maken van deze begeleiding.

- Contactpunt Stad Antwerpen: wim.blommaart@antwerpen.be (T 03 338 61 28)
- Contactpunt Stad Gent: heidi.tency@stad.gent (T 0485 31 65 11)

Daarnaast kan je ook altijd contact opnemen met de medewerkers van de EFRO-Beheersautoriteit.

Voor inhoudelijke ondersteuning kan dit via stefaan.pennewaert@vlaio.be (T 02 553 37 25), shanna.vanblaere@vlaio.be (T 02 553 09 54), philippe.rousseau@vlaio.be (T 02 553 37 07)

Heb je problemen bij het werken in het E-loket dan kan je contact opnemen met de applicatiebeheerder via roel.loos@vlaio.be (T 02 553 37 30), of jelle.vanderhoudelingen@vlaio.be (T 02 553 07 41).

Vervolgstappen

Beoordeling van de projectvoorstellen

De projectvoorstellen worden beoordeeld volgens een vaste beoordelingsprocedure.

Eerst gaan we na of je projectvoorstel **ontvankelijk** is. Beschikken alle partners over rechtspersoonlijkheid? Is het project nog niet afgerond of (in het geval van staatssteun) nog niet aangevat? Worden Europese regels inzake duurzaamheid, milieu en gelijke kansen nageleefd?

Als dit allemaal in orde is, onderwerpen we je projectvoorstel aan een **strategische en operationele beoordeling**.

Bij de **strategische beoordeling** bekijken we:

- De probleemanalyse en de relevantie van het projectvoorstel;
- De doelgroepen,
- De doelstellingen;
- De deskundigheid van de projectpartners;
- Het duurzaam effect en de continuïteit;
- De bijdrage tot de programma-indicatoren;

Bij de **operationele beoordeling** bekijken we:

- De concrete uitwerking van het project op basis van de activiteiten en werkpakketten;
- De mijlpalen en de planning;
- Het projectmanagement;
- Het budget;
- De voorziene financiering;
- Het risicobeheer;
- De transversale thema's (milieu, duurzaamheid en gelijke kansen);

Beide beoordelingen worden op **50 punten** gequoteerd. Om voor goedkeuring in aanmerking te komen, moeten projectvoorstellen **minimaal 30/50 op de strategische beoordeling behalen én een globale score van minimaal 60/100**.

Een eerste screening wordt uitgevoerd door de EFRO-Beheersautoriteit. De Beheersautoriteit kan contact opnemen met de projectindienaar voor verdere (technische) verduidelijkingen.

Daarnaast worden de projectvoorstellen ook voorgelegd aan onafhankelijke, inhoudelijke experts in een **Technische Werkgroep**.

Projecten binnen deze oproep worden eveneens ter validering voorgelegd aan de Stuurgroep van de GTI Duurzame stedelijke ontwikkeling, waarbij deze de inpasbaarheid binnen het strategisch kader van de GTI aftoetst.

Op basis van het advies van de Technische Werkgroep en de validatie door de Stuurgroep, neemt de EFRO-Beheersautoriteit vervolgens een definitieve beslissing.

De EFRO-Beheersautoriteit streeft naar een definitieve beslissing van deze oproep tegen **eind april 2024**.